

МЕТОДИКА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РЕФЕРЕНТЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ ПО КРЕДИТИ НА ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА

I. Общи положения

Методиката за определяне на референтен лихвен процент (РЛП) описва реда и начина за определяне на референтен лихвен процент, който се използва като основа за формиране на променливия лихвен процент по кредити на физически лица в лева или друга валута.

Банката отпуска кредити на физически лица с фиксиран и променлив лихвен процент.

- Фиксиран лихвен процент (ФЛП) – остава постоянен за целия срок или за отделни периоди от срока на кредита
- Променлив лихвен процент (ПЛП) - сбор от референтен лихвен процент и фиксирана надбавка (ФН), определена за всеки кредитен продукт

$$\text{ПЛП} = \text{РЛП} + \text{ФН}$$

- Референтен лихвен процент - основа за изчисляване на променливия лихвен процент по кредита. Той представлява пазарен индекс Euribor, Sofibor и/или индикатори, публикувани от Българска народна банка и/или Националния статистически институт, или комбинация от тях

Sofibor е фиксинг на котировките на съответната срочност на необезпечени депозити в български левове, предлагани на българския междубанков пазар, публикувани на страница www.bnb.bg. Той се изготвя в 11:00 ч. (местно време) всеки работен ден като средна величина от котировките „продава“, подадени от представителна група банки.

Euribor е междубанковият лихвен процент „продава“ за съответната срочност на необезпечени депозити в евро за еврозоната, публикуван на страница www.euribor.org или www.euribor-rates.eu. Той се изготвя в 11,00 ч. (централно европейско време) всеки работен ден като средна величина от котировките „продава“, подадени от представителна група банки.

При промяна на приложимия референтен лихвен процент по предоставени кредити на физически лица, договореният променлив лихвен процент се променя съответно считано от датата на промяната на референтния лихвен процент без да е необходимо предоговаряне от страните и подписване на допълнителен анекс към договора.

Банката променя нивото на използвания референтен лихвен процент на договорените за това дати.

Банката информира своите клиенти – физически лица за всяка промяна на приложимия референтен лихвен процент не по-късно от един работен ден преди влизането в сила на промяната чрез поместване на информацията на видни места в банковите офиси и на интернет страницата на Банката.

II. Определяне на референтен лихвен процент

II.1. За кредити отпуснати след 23.07.2014 година до 01.07.2018

За кредити, отпуснати след 23.7.2014 година при определяне на променлив лихвен процент по кредити на физически лица, Банката използва за референтен лихвен процент шестмесечен Sofibor, шестмесечен Euribor.

Референтният лихвен процент може да бъде единствено положителна стойност или 0 (нула). В случай, че към датата на определяне на променливия лихвен процент, референтният лихвен процент е с отрицателна стойност, то Банката приема, че стойността на референтния лихвен процент е 0 (нула).

II.2. За кредити отпуснати преди 23.07.2014 година

За кредити, отпуснати преди 23.7.2014 година при определяне на променлив лихвен процент по кредити на физически лица, Банката използва за референтен лихвен процент шестмесечен Sofibor, както и едномесечен, шестмесечен или годишен Euribor.

В случай, че към датата на определяне на променливия лихвен процент, референтният лихвен процент е с отрицателна стойност, то Банката приема за референтен лихвен процент отрицателната стойност.

II.3. Кредити отпуснати от 01.07.2018

За кредити отпуснати в лева от 01.07.2018, основа за изчисление на променлив лихвен процент е 6 месечен Euribor.

Общ ПЛП = 6 М Euribor + ФН

В случай, че към датата на определяне на променливия лихвен процент, референтният лихвен процент е с отрицателна стойност, то Банката приема за референтен лихвен процент отрицателната стойност.

III. Определяне на фиксирана надбавка

Фиксираната надбавка към референтния лихвен процент отчита размера на рисковете, който Банката поема при предоставяне на кредита. Надбавката се посочва в договора за кредит и не се променя за срока на кредита. При формиране на тази премия се вземат предвид елементи като:

- платежоспособност на кредитополучателя
- вид и качество на обезпечението
- риск от непогасяване на кредита
- срок и цел на кредита
- други рискови фактори
- марж на печалбата

IV. Съществена промяна или прекратяване на референтен лихвен процент

В случай, че индекс или индикатор, използван за референтен лихвен процент по договор за кредит се промени съществено или престане да съществува, то променливият лихвеният процент по съществуващите договори ще се формира от друг публично достъпен индекс, приравняващ коефициент (ПрКо) и фиксирана надбавка, като общия лихвен процент не се променя към момента на замяната.

Приравняващият коефициент се определя на датата на замяна и остава непроменен от датата на замяна до падежа на кредита. ПрКо има за цел да осигури изравняване на общия лихвен процент преди датата на замяната с този, който се формира на база на новия индекс на датата на замяната.

Общ ПЛП преди дата на замяна = РЛП+ФН

Общ ПЛП на дата на замяна = РЛП+ПрКо+ФН

На дата на замяна \Longrightarrow общ ПЛП преди дата на замяна = общ ПЛП на дата на замяна

За дата на замяна се приема датата на следваща промяна на референтния лихвен процент съгласно договорените за това дати.

IV.1. За кредити отпуснати след 23.07.2014 година до датата на замяната

При кредити отпуснати след 23.07.2014, при които основа за изчисление на променлив лихвен процент е 6 месечен Sofibor се трансформират по следния начин:

Общ ПЛП преди дата на замяна = 6 М Sofibor+ФН

Общ ПЛП на дата на замяна = 6 М Euribor+ПрКо+ФН

На дата на замяна \Longrightarrow общ ПЛП преди дата на замяна = общ ПЛП на дата на замяна

В случай, че към датата на определяне на променливия лихвен процент, референтният лихвен процент е с отрицателна стойност, то Банката приема за референтен лихвен процент отрицателната стойност.

IV.2. За кредити отпуснати преди 23.07.2014 година до датата на замяната

При кредити отпуснати преди 23.07.2014, при които основа за изчисление на променлив лихвен процент е 6 месечен Sofibor се трансформират както следва:

Общ ПЛП преди дата на замяна = 6 М Sofibor + ФН

Общ ПЛП на дата на замяна = 6 М Euribor + ПрКо + ФН

На дата на замяна \Longrightarrow общ ПЛП преди дата на замяна = общ ПЛП на дата на замяна

В случай, че към датата на определяне на променливия лихвен процент, референтният лихвен процент е с отрицателна стойност, то Банката приема за референтен лихвен процент отрицателната стойност.

В случай на прекратяването на съществуването на Euribor или настъпване на съществена промяна, то променливият лихвеният процент по съществуващите договори ще се формира от друг публично достъпен индекс, приравняващ коефициент (ПрКо) и фиксирана надбавка, като общия лихвен процент не се променя към момента на замяната.

V. Определяне на същественост в промяната на съществуващ индекс

Банката счита за съществена промяната в един индекс ако той се промени с повече от 200 базисни точки в рамките на 180 календарни дни и го заменя с друг по-малко волатилен индекс.

VI. Оповестяване на замяна на индекс

Банката информира своите клиенти – физически лица за замяната на приложимия референтен лихвен процент преди влизането в сила на промяната чрез поместване на информацията на видни места в банковите офиси и на интернет страницата на Банката.

VII. Преходни и заключително разпоредби

§1. Настоящата Методика за определяне на референтен лихвен процент по кредити на физически лица е допълнение към действащата такава, приета е от Управителния съвет на Банката на 06.06.2018 г. и влиза в сила считано от 01.07.2018 г.